

Fagplan Tysk

Formål

Formålet med undervisningen i tysk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet tysk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om tysk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse, og forståelse af egen kultur.

Sprog udvikles i et menneskeligt fællesskab og er således udtryk for et lands eller en gruppes kultur. Undervisningen i tysk skal give eleverne mulighed for at kunne bruge tysk som kommunikationsmiddel i mellemeuropæiske og internationale sammenhænge. Sproget er et redskab, som både kan give dem del i værdifulde kundskaber og oplevelser samt muligheder for at udveksle tanker, holdninger, følelser osv. Derved bidrager tilegnelsen af sproget til elevernes personlige udvikling.

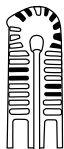
Når eleverne møder tysk i skolen, har de fra undervisningen i dansk og engelsk viden og erfaringer om sprog, sprogbrug og sprogtilegnelse. Endvidere møder de fleste elever i deres dagligdag uden for skolen fremmedsprog i et stadigt stigende omfang. Undervisningen i tysk må bygge på disse forudsætninger.

Fagets kerneområder

Mundtlig kommunikation

Eleven er ved slutningen af 9. klasse i stand til:

- at forstå talt tysk af forskellige typer og reagere på det på en måde, der er relevant for situationen
- at kunne udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget forholdsvist klart og forståeligt.
- at have kendskab til det tyske sprogs opbygning og funktion, herunder ordforråd, udtale og grammatik.
- at anvende sprogets forskellige virkemidler, herunder den betydning det har at udtrykke sig præcist, varieret og sammenhængende
- at anvende ofte forekomne faste vendinger og kulturbundne udtryk
- at anvende relevante lytte- og læsestrategier.
- at anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse.
- at anvende grundlæggende sprogbrugs- og retstavningsregler, så kommunikationen lykkes.

- at kunne lytte til hovedindholdet, men især også til detaljer i tekster, der omhandler hverdagsemner.
- at kunne lytte til tekster med fokus på budskaber og holdninger relateret til hverdagsemner.
- at udtrykke sig hensigtsmæssigt både i samtaler og i sammenhængende mundtlige fremstillinger.
- at kunne føre samtaler inden for nære emner, arbejde med spørgsmål og svar til disse og give udtryk for meninger og holdninger.
- at fremlægge et forberedt emne og redegøre for, kommentere og udtrykke synspunkter.
- at forstå og bearbejde forskellige typer af tekster ud fra forskellige formål, herunder også faste og levende billeder.
- at læse tekster, som kan opfylde behov for blandt andet information, spænding og oplevelser.
- at redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer.

Skriftlig kommunikation

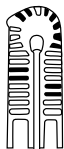
Eleven er ved slutningen af 9. klasse i stand til

- at forstå skriftlig tysk i forskellige teksttyper
- at udtrykke sig hensigtsmæssigt i sammenhængende skriftlige fremstillinger.
- at udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om centrale og nære emner.
- at anvende grammatiske oversigter, ordbøger og andre opslagsværker
- at anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning i forbindelse med netværk
- at anvende praktisk-musiske udtryksformer, herunder it-baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk
- at vælge relevante skrivestrategier, herunder anvendelse af viden om skriveprocessens faser
- at udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet

Kultur og samfund

Eleven er ved slutningen af 9. klasse i stand til

- at anvende grundlæggende viden om levevilkår, dagligliv, værdiforestillinger, normer, geografi og historie i tysksprogede lande.
- at drage sammenligninger mellem den tysksprogede kultur og egen kultur.

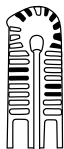
- at orientere sig om omverdenen gennem brug af tysk også som internationalt kommunikationsmiddel og derved udvikle deres forståelse af andres kulturelle forudsætninger og måder at leve på.
- at anvende tysk i tværfaglige sammenhænge, fx i tema- og projektarbejde.
- at kunne anvende automatiserede kulturbundne udtryk og høflighedsformer, som sætter dem i stand til at begå sig i en kommunikativ sammenhæng.
- at have en forståelse for det tyske sprogs og den tyske kulturs betydning i Europa.

10. klasse

Mundtlig kommunikation

Eleven er ved slutningen af 10. klasse i stand til

- at forstå talt tysk af forskellige typer og reagere på det på en måde, der er relevant for situationen.
- at kunne udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt.
- at have kendskab til det tyske sprogs opbygning og funktion, herunder ordforråd, udtale og grammatik.
- at anvende sprogets forskellige virkemidler, herunder den betydning det har at udtrykke sig præcist, varieret og sammenhængende
- at anvende ofte forekomne faste vendinger og kulturbundne udtryk
- at anvende relevante lytte- og læsestrategier.
- at anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse.
- at anvende grundlæggende sprogbrugs- og retstavningsregler, så kommunikationen lykkes.
- at kunne lytte til hovedindholdet, men især også til detaljer i tekster, der omhandler hverdagsemner.
- at kunne lytte til tekster med fokus på budskaber og holdninger relateret til hverdagsemner.
- at udtrykke sig hensigtsmæssigt både i samtaler og i sammenhængende mundtlige fremstillinger.
- at forstå og bearbejde forskellige typer af tekster ud fra forskellige formål, herunder også faste og levende billeder.
- at læse tekster, som kan opfylde behov for blandt andet information, spænding og oplevelser.
- at kunne føre samtaler inden for nære emner, arbejde med spørgsmål og svar til disse og give udtryk for meninger og holdninger.
- at redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer.

Skriftlig kommunikation

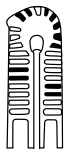
Eleven er ved slutningen af 10. klasse i stand til

- at forstå og bearbejde forskellige typer af tekster ud fra forskellige formål, herunder billed-, film-, fjernsyns- og videotekster.
- at udtrykke sig hensigtsmæssigt i sammenhængende skriftlige fremstillinger.
- at redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer.
- at udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om centrale og nære emner
- at anvende skriveprocessens faser og kunne give og modtage respons fra andre
- at anvende grammatiske oversigter, ordbøger og andre opslagsværker
- at anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning i forbindelse med netværk
- at anvende praktisk-musiske udtryksformer, herunder it-baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk
- at vælge relevante skrivestrategier, herunder anvendelse af viden om skriveprocessens faser
- at udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet

Kultur og samfund

Eleven er ved slutningen af 10. klasse i stand til

- at anvende grundlæggende viden om levevilkår, dagligliv, værdiforestillinger, normer, geografi og historie i tysksprogede lande.
- at drage sammenligninger mellem den tysksprogede kultur og egen kultur.
- at orientere sig om omverdenen gennem brug af tysk også som internationalt kommunikationsmiddel og derved udvikle deres forståelse af andres kulturelle forudsætninger og måder at leve på.
- at anvende tysk som kommunikationsmiddel, fx i internationale projekter og i mødet med tysktalende i og udenfor skolen.
- at anvende tysk i tværfaglige sammenhænge, fx i tema- og projektarbejde.
- at kunne anvende automatiserede kulturbundne udtryk og høflighedsformer, som sætter dem i stand til at begå sig i en kommunikativ sammenhæng.
- at have en forståelse for det tyske sprogs og den tyske kulturs betydning i Europa.

Fagets læseplan

Tysk 6.-10.klasse

Læseplanen indeholder en angivelse af undervisningens progression i tre forløb.

Tyskundervisningen skal dog betragtes som et samlet hele fra 6. til 9./10. klasse uden mærkbare overgange mellem forløbene.

Undervisningen skal over en periode omfatte samtlige centrale kundskabs- og færdighedsområder.

Disse skal ses i en tæt, indbyrdes sammenhæng og bør integreres i de enkelte undervisningsforløb. Undervisningen bygger på, at eleverne bl.a. fra dansk og engelsk allerede har en kunnen, viden og erfaring med hensyn til at lære, til sprog og dets brug, til begreber, til forståelse af deres omverden samt til brug af it.

Eleverne opbygger igennem hele undervisningsforløbet deres selvtillid som sprogbrugere og deres forståelse af gode arbejds- og samarbejdsformers betydning for sprogtilegnelsen. Der skiftes således mellem forskellige organisations-former (individuelt, par, gruppe, klasse) afhængig af aktiviteterens art.

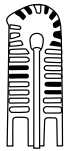
De sproglige aktiviteter tilrettelægges således, at eleverne møder en mangfoldighed af oplevelser og sanseindtryk. Multimodalitet og æstetiske læreprocesser indgår i de sammenhænge, hvor de kan tilføre undervisningen en yderligere dimension.

1. forløb: 6. klasse

I det første år med tysk arbejdes der på at skabe et trygt, glædesfyldt og aktivt læringsrum, der giver eleverne mod på og lyst til at anvende sproget aktivt. Der arbejdes med emneområder, der er konkrete, dagligdags og virkelighedsnære, samtidig med at de appellerer til deres fantasi. Der benyttes lytteaktiviteter, blandt andet gennem brug af lyd- og billedmedier i et let forståeligt sprog om nære og genkendelige emner, og der trænes talefærdighed med særlig vægt på spørge- og svarteknikker. Der arbejdes med at opbygge sproget i situationer, hvor sprog og handling (herunder gestik og mimik) knyttes sammen, fx i sange, dramatiseringer, interviews, kommunikations- og rollespil.

Sprog og sprogbrug

- Gloseindlæring og anvendelse af korte sætninger
- Opbygning af ordforråd
- Små fremlæggelser med eksempelvis præsentation af sig selv, familier mv.
- Ordklasser og deres funktion i forhold til hinanden, bl.a. med henblik på brug af ordbog.
- Sætningens grundstruktur.
- Grundlæggende bøjningsformer.

Forslag til emner/aktiviteter

Sich kennenlernen/wer bin ich?

Meine Familie

Die Zahlen

Die Farben

Das Alphabet

Die Schule

Phonetik

Deutsche Lieder

Deutsches TV

Sport

Das Jahr

Bundesländer

Kleidung

Essen und Trinken

Der Körper

Einkaufen gehen

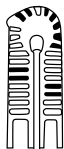
Mein Zuhause

Freizeit

Traditionen

Im Restaurant

Die Uhr

Tiere

2. forløb: 7. klasse

Der er i 7. klasse fokus på kortere samtaler. Eleverne forbereder og præsenterer kortere oplæg for klassen. Der skrives kortere selvproducerede tekster, og eleverne undervises i de mest basale grammatiske regler og strukturer.

Der arbejdes med kultur-og samfundsforhold i tysktalende lande, samt med emneområder, der er konkrete, dagligdags og virkelighedsnære, samtidig med at de appellerer til deres fantasi. Eleverne arbejder med udgangspunkt i den viden, de forestillinger og de erfaringer, de har om Tyskland og andre tysktalende lande.

Sammenligninger mellem tysk kultur og elevernes egen kultur indgår i undervisningen. Sproget anvendes i situationer, hvor sprog og handling (herunder gestik og mimik) knyttes sammen, f.eks. i sange, dramatiseringer, interviews, kommunikations- og rollespil.

Der læses korte og sprogligt enkle tekster inden for skønlitteratur og sagprosa, ofte med støtte i lyd- og billedmedier, ligesom der laves små fremlæggelser, hvor eleverne f.eks. kan præsentere sig selv, deres familie o.s.v., evt. ved hjælp af it og andre medier.

Sprog og sprogbrug

- Elementær skrivefærdighed, fx i form af billedtekster, digte, enkle breve, beskrivelser og meddelelser
- Sprogets brug i forskellige situationer.
- Opbygning af et aktivt ordforråd i konkrete situationer.
- Ordklasser og deres funktion i forhold til hinanden
- Anvendelse af ordbøger, grammatiske oversigter og andre hjælpemidler.
- Fokus på intonation og udtale
- Sætningens grundstruktur.
- Grundlæggende bøjningsformer.
- Kommunikationsspil og lege

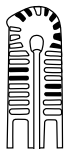
Forslag til emner/aktiviteter:

Urlaub

Schule

Freizeit

Interessen

Berufe

Die Uhr

Die deutsche Regierungsform

Das deutsche Schulsystem

Märchen

Die Natur

Deutsche Produkte

Soziale Medien

Musik

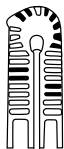
Das bin ich

3. forløb: 8. – 9. Klasse

Eleverne arbejder med emneområder og aktiviteter, som bør tilgodese en større modenhed i elevgruppen. Samtidig arbejder de med en højere grad af selvstændighed og fordybelse. Der arbejdes med sproget som kommunikationsmiddel og som udtryk for tysk kultur. På dette trin arbejdes med sproglig opmærksomhed, forskelle på tale- og skriftsprog og karakteristiske træk ved forskellige teksttyper. Eleverne udvider deres aktive ordforråd i takt med de emner og situationer, som undervisningsindholdet kræver. I undervisningen arbejdes med mundtlig udtryksfærdighed, hvor de udtrykker egne følelser og meninger og reagerer på andres, kommenterer og argumenterer, spørger om og videregiver informationer om dagligdags forhold. Der arbejdes med at uddrage informationer fra forskellige typer af billedtekster, fx illustrationer, billedmedier og andre elektroniske medier.

Der anvendes lytteøvelser med autentisk talt tysk og arbejdes med multimodalitet, og der læses og bearbejdes forskellige teksttyper inden for skønlitteratur og sagprosa. Der anvendes forskellige præsentationsformer, fx plancher, redegørelser, dramatiseringer samt brug af forskellige lyd- og billedmedier.

Der arbejdes med IT og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation og informationssøgning.

Sprog og sprogbrug

- Faste udtryk og vendinger.
- Sprogbrugsregler
- Grundlæggende bøjningsformer, udsagnsordenes tider, kongruens mv.
- Kendskab til sætningsopbygning, herunder kasus, præpositioner, ledsætninger, ordstilling mv.
- Fokus på intonation og udtale
- Ordbøger, grammatiske oversigter og andre mulige hjælpemidler
- It og andre mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation og informationssøgning

Forslag til emner/aktiviteter

Urlaub

Schule

Freizeit

Interessen

Berufe

Die Uhr

Die deutsche Regierungsform

Das deutsche Schulsystem

Märchen

Die Natur

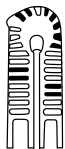
Deutsche Produkte

Soziale Medien

Musik

Geschichte

Deutschland damals und Heute

Multikulti

Anders sein

Kriminalität

Drogen

Deutschland und die Deutschen

Die Zukunft

Sport und Freizeit

Jung sein

Medien

4. forløb: 10. klasse

I 10. klasse er der fokus på at forbedre de færdigheder, eleverne har opnået i slutningen af 9. klasse. Der arbejdes med at forbedre elevernes kommunikative færdigheder ved at læse og debattere aldersvarende tekster, emner og aktiviteter.

Eleverne udbygger deres viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.

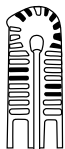
Sammenligninger med danske forhold indgår i dette arbejde. Eleverne bør have mulighed for at komme i kontakt med andre, hvor brugen af tysk er en reel nødvendighed, fx gennem skolekontakt, email, studieture, udvekslingsrejser eller møde med udlændinge i og uden for skolen.

Eleverne skal, både mundtligt og skriftligt, trænes i at anvende et mere nuanceret sprog, hvor de bliver udfordret på at udvide deres eksisterende ordforråd. Eleverne skal blive mere fortrolige med tysk og turde tale mere frit. Eleverne arbejder med emneområder og aktiviteter, som bør tilgodese en større modenhed i elevgruppen. Der arbejdes med mundtlig udtryksfærdighed, f.eks. gennem referater, anmeldelser og fremlæggelser samt deltagelse i samtaler og diskussioner. Eleverne videreudvikler deres evne til at benytte sproget i forhold til situation, hensigt og emne samtidig med deres interkulturelle kompetence.

Samtidig arbejder de med en høj grad af selvstændighed og fordybelse.

Sprog og sprogbrug

- Faste udtryk og vendinger.
- Sprogbrugsregler, elementer af sætningslæren og regler for ordstilling og bøjningsformer, der er vigtige for de kommunikative

- Kendskab til sætningsopbygning, herunder kasus, præpositioner, ledsætninger, ordstilling mv.
- Ordbøger, grammatiske oversigter og andre mulige hjælpemidler.
- der skrives længere sammenhængende tekster, fx redegørelser, fortællinger, breve, læserbreve og ansøgninger, hvori indhold og stil søges afpasset efter læser og formål
- It og medier muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation og informationssøgning

Forslag til emner/aktiviteter

Aktuelle Themen

Elemente der deutschsprachigen Jugendkultur

Deutschland und die Deutschen

Schule, Ausbildung und Zukunftspläne

Jung sein

Sport und Freizeit

Anders sein

Typisch Deutsch

Jugendliche und die Medien

Berlin

Der Lebensstil der Anderen

Sportgeis

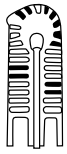
Gruselige Geschichten

Bedrohungen des Friedens

Festivals

Die Olympische Spielen

Deutschland damals und heute

ODENSE FRISKOLE
- en grundtvig-koldsk skole midt i byen

Eingsperrt

Richtig aussehen

Die Zukunft